

yükleniciye ödemeler yapılmışsa da, işin kesin kabulü ile kesin hesap işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmaktadır. Davalı yüklenici ve idare elemanlarına karşı ileri sürülen iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada çözümü gereken husus, elektrik imalâtlarına yönelik olarak ihale evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği ve kabul

edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre yükleniciye hak ettiğinden fazla ödeme yapıp yapılmadığı, yapılan bir kısım işlerin ayıplı olup olmadığı ve sözleşme dışı iş yapıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, kendisine gerçekleştirdiği imalâttan fazla yapılan ödemelerden her halükârda sorumlu ise de, idare çalışanlarının, ihale evraklarının hazırlanması,

**yaklaşık birim fiyatlarının
belirlenmesi, mahal listesi
ve komisyon kararı ve işin
niteliğine aykırı olarak
belirlenmesi ve fiyatın fahiş
olarak tespit etmeleri
eylemine katkısı olduğu ispat
edilemediği sürece bu sebeple
yapılan fazla ödemelerden
sorumlu değildir**

15. Hukuk Dairesi

2017/2210 E. , 2017/4099 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hüküm davacı ile davalılar ... ve ... vekillerince temyiz edilmiş, davalı ...'in vekili tarafından duruşma istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı vekili Avukat ... ile davalı ...'in vekili Avukat ... geldi. Davalı asil ... geldi. Diğer davalı asiller ve vekilleri gelmedi. Temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmâl edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü:

Dava, eser sözleşmesine dayalı olarak yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı hayali imalâtlara yer verildiği, onarım işinde imalâtların bir bölümünün hiç yapılmadığı, bir kısmının da az miktarda yapıldığı halde tamamı yapılmış gibi gösterilerek bedelinin tahsil edildiği, ayıplı imalâtlar bulunduğu iddiasıyla fazla ödeme ve oluşan idare zararının davalı yüklenici ile idare elemanlarından tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne kısmen reddine dair verilen karar, davacı ve davalı idare elemanları ... ve ... vekillerince temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle karar başlığında dava tarihinin 03.08.2009 olması gerekirken 12.08.2009 yazılması maddi hataya dayalı olup mahkemesince düzeltilebileceğinin tabi bulunmasına göre davacı idare ve davalılardan ... ve ...'in aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiş, reddi gerekmiştir.

2-Dosya kapsamı incelendiğinde; yükleniciye ödemeler yapılmışsa da, işin kesin kabulü ile kesin hesap işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmaktadır. Davalı yüklenici ve idare elemanlarına karşı ileri sürülen iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada

çözümü gereken husus, elektrik imalâtlarına yönelik olarak ihale evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği ve kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapılıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre yükleniciye hak ettiğinden fazla ödeme yapılıp yapılmadığı, yapılan bir kısım işlerin ayıplı olup olmadığı ve sözleşme dışı iş yapılıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, kendisine gerçekleştirdiği imalâttan fazla yapılan ödemelerden her halükârda sorumlu ise de, idare çalışanlarının, ihale evraklarının hazırlanması, yaklaşık birim fiyatlarının belirlenmesi, mahal listesi ve komisyon kararı ve işin

niteliğine aykırı olarak belirlenmesi ve fiyatın fahiş olarak tespit etmeleri eylemine katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir. Diğer yandan davacı idare, yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların piyasa fiyatlarının üzerinde tespit edildiği, mahal listesinin abartılı olarak düzenlendiği ve hayali imalâtlara yer verildiğini ileri sürdüğünden, yaklaşık maliyet cetveli ve ihale dokümanlarındaki fiyatların belirlenmesinde görevli idare çalışanları fiyatlar ve imalâtların yüksek belirlenmesi ile fazla ödeme yapılmasında kusurlu olduklarının saptanması halinde bu sebeple oluşan idare zararından, kontrol görevi olup bu görevi ihmal ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanları da haksız fiil hükümlerine göre kusurlarıyla oluşan fazla ödemeden kaynaklı idare zararından sorumludurlar.

Dosya kapsamından kesin kabul ile kesin hesap işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmakta ise de; yüklenici tarafından onarım işinin bitirildiği belirtilerek iş sahibine teslim edildiği ve ödemelerin yapıldığı, davacı idare tarafından da fazla ödeme yapıldığı ve idarenin zarara uğratıldığından bahisle kesin kabul ile kesin hesap işlemleri yapılmayarak eldeki dava açıldığına göre, mahkemece kesin hesabının çıkartılarak sonucuna göre fazla ödeme yapıp yapılmadığı, davacı idarenin zarara uğrayıp uğramadığı ve davalıların hangi hukuki sebeplerle sorumlu olacaklarının tespiti gerekir.

Bu durumda, mahkemece, sözleşme eki ihale evrakları ve dokümanlarında yapılması kararlaştırılan işlerin dosyada yer alan evraklardan yararlanılarak, gerekirse davaya dayanak teşkil eden belgeler bilirkişiler kuruluna incelettirilerek yapılması kararlaştırılan işlerde hangi imalâtlarla ilgili fahiş bedel belirlendiği yönünde itirazların bulunduğu tespit edilip, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 195. maddesi uyarınca sözleşme tarihi itibarıyla gerçek piyasa fiyatlarının ticaret ve sanayi odaları ile ilgili meslek kuruluşlarından sorularak tespit edildikten sonra bilirkişi kurulundan yaklaşık maliyet cetveli, mahal listesi, ihale evrakları ve sözleşme bedelinin belirlenmesi ile varsa fazla ödeme

konusunda davalı idare çalışanlarının ihmâl ve kusurları bulunup bulunmadığı varsa dereceleri ve miktarları ile davalı yüklenicinin sözleşme ile eki ihale dokümanlarına göre yapımını üstlendiği halde hiç yapmadığı ya da eksik ya da ayıplı yaptığı işler olup olmadığı ve bunlar sebebiyle kendisine ne miktarda fazla ödeme yapıldığı, sözleşme dışı iş yapıp yapmadığı, kontrol ile görevli olan

davalı idare elemanlarının kontrol ve denetim görevini ihmâl sebebiyle fazla ödemeye neden olup olmadıkları ve miktarı konusunda gerekçeli ve denetime elverişli ek rapor alınıp, davalı yüklenici ve idare çalışanlarının, ihale evraklarında fiyatın yüksek belirlenmesi ya da hayali imalât gösterilmesinde katkısı bulunup bulunmadığı ve fazla ödeme olup olmadığı değerlendirilerek, konuyla ilgili olarak halen yargılaması devam eden ... 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2009/408 Esas sayılı dosyasında verilecek kararın sonucu da beklenerek, uygun bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile kesin hesap niteliği bulunmayan ve yukarıda gösterilen şekilde araştırma da içermeyen bilirkişi raporuna göre davanın kısmen kabulüne karar verilmiş olması doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle davacı ve davalılar ... ile ... vekillerinin diğer temyiz itirazlarının reddine, 2. bent uyarınca kabulü ile hükmün davacı ve davalılar ... ile ... yararına BOZULMASINA, 1.480,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalılardan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davacıya verilmesine, 1.480,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davacıdan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davalı ...'e verilmesine, ödedikleri temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz eden davacı, davalı ... ile davalı ...'a geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 23.11.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.